

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Str. Avram Iancu (volt Kossuth Lajos u.) 10

Független politikai napilap
Megjelenik minden reggel

TELEFON 3-40
SZERKESZTŐSÉGI ORAK D. U. 6-TOL ESTE 11-IG

Romániában bevezetik a látszatadót

Mirto miniszter tegnap benyújtotta a parlamentben a hat milliárdos belföldi kölcsönről; az adókivetések felülvizsgálásáról és a mezőgazdasági adók, valamint a kisiparosok forgalmi adójának leszállításáról szóló törvényjavaslatokat

(Bukarest) A kamara mai ülésén Landau interpellálja a pénzügyminisztert, adóbehajtás erőszakoskodások miatt. Elmondja, hogy Sorocában egy Zepista nevű zsidó ke reskedőnél megjelent Jon Draghoin végrehajtó egy szakaszvezetővel és...

Jon Cuza: Mit érdekelnek engem a ma ya zsidójai! Elnök ur! Ne hagyja ilyenekről beszélni. Nem birom hallgatni.

Landau: Akkor vegyen brómot!...

Vasiliu (cuzista) Annyi földművest végrehajtanak, miért van úgy kétségbeesve zsi dójától?

Landau (folytatja) Ezelőtt az ember előtt felmutattuk egy Schehter nevű kereskedő adócéduláját, ezen a címen végrehajtották. Ő tiltakozott, kijelentette, hogy Schehter nem tartozik adóval. A végrehajtó azonban mégis el akarta vinni a holmiját. Amikor ez ellen tiltakozott, úgy elverték, hogy elöntötte a vér és csak a szomszédok szabadították ki. Erre a bántalmazott ember panasza ment a pénzügyigazgatóhoz, aki erre kikergette. Hogy mer ilyen véresen elébe lépni, kiáltott reá a pénzügyigazgató. Landau vizsgálatot kér az ügyben.

Jon Gaspar: A resicai munkások helyzetére hívja fel a figyelmet.

D.R. Joanitzescu: Nem engedem kizsákmányolni a resicai munkásokat. Vizsgálatot rendelék el az ügyben és majd egyszerre válaszolok erre és Germán szocialista képviselő interpellációjára.

German nincs meglegedve ezzel a válasszal. Sürgős az ügy.

Gh. Cuza: A jassi primaria és püspökség közötti konfliktust teszi szóvá. A primaria egy darab földet kapott a püspökségtől, de azzal a feltétellel, hogy azt nem adhatja zsidóknak. Mégis zsidók kapták a földet. Pájeszesek zavarják a temetők nyugalalmát.

Landau: És na nem hordanak véletlenül pájeszt.

Gh. Cuza: Akkor a lelkiük pájeszes

Landau: Szörös a maga sötét lelke.

Nagy vihar után folyik az ülés tovább.

(Bukarest) A kamara tegnap délutáni ülésén Mirto miniszter három törvényjavaslatot terjesztett be. Az első törvényjavaslat 6 milliárd lei járadékkötvény kibocsátásáról, a második törvényjavaslat, a miniszteri

költségvetések redukciójáról és az adókivetések felülvizsgálásáról, a harmadik törvény javaslat az adók leszállításáról szól.

Az első törvényjavaslat szerint, az állam függő adósságának rendezése érdekében a pénzügyminiszter 60 év alatt törleszthető állami járadékkötvényt bocsájt ki, amely 4 és fél százalékos kamatozású és névértékének maximuma 6 milliárd lei. A járadékkötvények szelvényeit évente kétszer váltják be. Az első kifizetés határideje 1933 január 1.

A második törvényjavaslat 16 szakaszból áll és fontosabb intézkedései a következők:

1932 szeptember 1-től kezdve revízió alá veszik a miniszteriumok és az autonóm intézmények költségvetését,

törlik az összes pótnapidiakat és fizetési pótlékokat,

megszüntetik a törvénytelen kinevezéseket és 1933 január 1-ig sem a kül- sem a belsőszolgálatban semmiféle előléptetés nem eszközölhető, még fizetés nélkül sem;

A két marsall és a szerződés állami alkalmazottak kivételével, a román állam tisztviselői számára a legmagasabb fizetés nem haladhatja meg a havi 35 ezer lejt.

A pénzügyminiszter külön bizottság útján ellenőrzi a adóhátralékok befizetését. Az adóbehajtási jutalékok 1 százalékról 3 százalékra emelik fel, ha a behajtással megbízott közeg 1932 dec. 31-ig behajtja az adót.

Ha az adóalany hátralékát befizeti, vagy ezidei adójának háromnegyed részét november 1-ig befizeti, mentesül a késedelmi kamat fizetése alól.

A törvény hatályon kívül helyezi az április 1-éig, az egyenes adókra adott mentességet.

A minimális adó 40 ezer lej évi jövedelem után 6 százalék.

Az új törvény bevezeti a látszatadót a lakások, cselédtartás és automobil után. — A cselédtartás alapja évi 10 ezer lej jövedelem az automobil tartásé évi 60 ezer lej.

Az automobiladó alól mentesülnek mind azok a mezőgazdasági munkások és szőlőtermelők, akik termékeiket értékesítés céljából járműveken szállítják.

A háztulajdonos köteles bemutatni la-

kójának folyó ingatlan adójának befizetéséről szóló nyugtát. Ha ezt nem tudja felmutatni, a lakó nem fizethet házbért, hanem a különbözetet tartozik hátralékos adó fejében visszatartani. Ha mulasztás történik, úgy a törvény a lakót is felelőssé teszi.

Az az adóalany, aki két évig nem nyújtotta be adóvallomását egy havi elzárással és politikai jogainak öt évre való felfüggesztésével büntethető.

A pénzügyigazgatók a kiküldött fizetési meghagyásokat (akreditívákat) csupán a fejtüntetett célra fordíthatják.

A harmadik törvényjavaslat mindössze három szakaszból áll és a következőkről intézkedik:

1. 1932 október elsejétől kezdve a mezőgazdasági adót 25 százalékkal, ennek póladóját 10 százalékkal szállítják le.

2. 1932 október 1-től kezdve a házadót két százalékkal szállítják le.

3. Kisiparosok forgalmi adóját 25 százalékkal szállítják le akkor, ha a kisiparos havi jövedelme nem lépi túl a havi 3000 lejt vagy ha igazolni tudja, hogy 4 munkással dolgozik.

A dernai bányászsztrájk

(Nagyvárad) Dr Popovici Péter biharmegyei prefektus, Ciofu munkaügyi inspektor, és Vasca Theodor, a nagyváradi munkásbiztosító pénztár igazgatójának társaságában tegnap délután Dernára utazott, ahol a nyomorgó bányászok már egy hét óta sztrájkolnak. A prefektus és a munkaügyi inspektor munkanélküli segélyeket osztottak ki, a munkásbiztosító pedig a hátralékos bányásznyugdíjakat utalta ki. A sztrájk ügyében a munkaügyi inspektor ezen a héten kezdi meg az egyeztető tárgyalásokat.

Időjárás

Az évszakhoz képest nagyon meleg idő, nyugaton kevés felhőzet, élénkebb légáramlás.

Ujabb...ánytröglönzött egy bankban a temesvári betétes-kapitány

Elvették a bajonettjét és kitették a bankból

(Temesvár) Jelentették, hogy néhány nappal ezelőtt Calinescu tüzérkapitány behatolt a temesvári Első eakarekpenztár helyiségebe és betétjét követelve, a plafonba lőtt. Az „Universul” ezzel kapcsolatosan nagy sikket közölt, amelyben azt írta, hogy Calinescu megállapodott a bank igazgatójával abban, hogy ezer lejt kap havonta betétjéért.

A cikk miatt Calinescu tegnap újra elment a bankba és felelősségre vonta az —

igazgatót. Igazgató: szóváltás támadt, Macici igazgató, aki azt hitte, hogy Calinescunál revolver van, rávetette magát a kapitányra, dulakodni kezdtek és a verekezés zajára berohantak a tisztviselők, akik Calinescutól elvették a bajonettjét, őt magát pedig kidobták az uccára.

A bajonettet a bankból visszaküldték a térparancsnokságra.

Temesváron most kíváncsian várják, — mi lesz a folytatása a konfliktusnak.

Fényes nappal hétezer lejt lopott egy cseléd lány egy nagyváradi uriaszsonytól

Néhány óra múlva már el is fogták a tettest

(Nagyvárad) Dr Wechsler Ivanné nagyváradi uriaszsony, aki a Zöldfa ucca 3 sz. alatt lakik, feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy ismeretlen kárászfélki cseléd lány, aki egy társnője iránt érdeklődött, egy őrzetlen pillanatban az asztalon elhelyezett 10 ezer leiből

6800 lejt lopott el.

A rendőrség bevezette a nyomozást és megállapította, hogy a tolvajlást Bartha Anna kárászfélki cseléd lány követte el. A detektíveknek hamarosan sikerült kézrekeríteniük a tolvaj cseléd lányt, aki előbb tagadni próbált, de azután a bizonyítékok súlya alatt megtört és bevallotta, hogy a lopást ő követte el.

Tizenötezeter ember vett részt Máriaradnán a bucsun

Máriaradnáról jelentik. Messzeföldről — évről évre hívek ezreit vonza Máriaradnára a szokásos évi bucsúja. Évszázadok óta emberi ezrek mozgatóerejévé tette a vallási hit fanatikus ereje a máriaradnai kegyhelyet, ahova minden évben elzarándokolnak a szomszédos és a messzi vidékek községeinek hívő tömegei, hogy Radna híres, ősi templomában a lelkük megnyugvást találjon.

Talán még soha olyan impozáns módon nem nyilvánkozott az élet küzdelmében elfárad tembertömegek vágya a vallásos megnyugvás után, mint az ezidői máriaradnai bucsun. A grandózus vallásos ünnepség csütörtökön érte el csúcspontját, amikor

15 ezer hívő jelenlétében páduai szent Antal és Szent Péter szobrai leplezték le. Jelentékenyen hozzájárult a bucsújáró tömeg rendkívüli megnövekedéséhez, hogy az idén magyarországi zarándokok nagy tömegei is részt vehetnek a radnai kegyhely ünnepségein.

A gruilungi gyilkosokat két-évre ítélte, a karpesti gyilkosokat felmentette a váradi törvényszék

Tegnap délelőtt hirdette ki a törvényszék az ítéletet a gruilungi gyilkosság ügyében. A bíróság Morar Simiont, Morar Jánost és Hodut Traiant

2—2 évi fegyházbüntetésre ítélte.

Az ügyész belenyugodott az ítéletbe, dr Mocan Miklós védő felebbzett. A védő kérésre a törvényszék elrendelte a vádlottak azonnali szabadlábra helyezését.

Sarb Dumitru, Tireta Gheorghe, Sarb

Avram, Rada Avram és Sarb Teodor nagykarpesti parasztemberek gyilkosság és súlyos testisértés vádjával terhelten kerültek a törvényszék elé. A vád szerint a három Sarb fivér és barátja a korcsmában összeverekedtek Stinbe Dumitru, Lup és Pascu felsőlunkai testvérekkel és a verekezés vége az lett, hogy Stinbe Dumitru holtan maradt a porondon. Pascu súlyosan, Lup pedig könnyebben sebesült meg.

A tegnapi főtárgyaláson a kihallgatott tanúk nem tudták tisztázni, hogy ki adta a haláltokozó ütést. Dr Bleda védő ezen alapon kérte a vádlottak felmentését és a védő beszéd alapján a törvényszék

mind az öt vádlottat felmentette a vád és következményei alól, elrendelve az azonnali szabadlábra helyezését.

Szatmári kereskedők a zugkereskedők ellen

(Szatmár) A pénztelenség, nagy adó, fizemredukció arra készteti mindazokat, kik jobb időkben nyitott üzletben kereskedéssel foglalkoztak, hogy dugva, kéz alatt bocsásák áruba áruikat.

Szatmár tele van házaló kereskedőkkel, nőkkel, férfakkal, kik megrendelésre mintá szerint rövid idő alatt szállítják háza a legfinomabb selyemárukat és más cikkeket, — amivel a legális kereskedelemnek rengeteg kárt okoznak. A rendőrség megígérte, hogy a legnagyobb erővel fog harcolni a jövőben a zugkereskedelem ellen.

Válóok, ha a férjet Samu-nak hívják és Sándornak nevezi magát

(Arad) Még két évvel ezelőtt történt, — hogy Gidály Sándor aradi kereskedő ellen felesége válókeresetei adott be. A keresetben az asszony többrendbeli bejelentést tett férje ellen, így többek között elmondotta, — hogy csak a házasságkötés után tudta meg, hogy férjét tulajdonképpen Samu-nak és nem pedig Sándornak hívják. Az aradi törvényszék a válókeresetet elutasította azzal az indoklással, hogy az asszony észrevételei után még egy héttel is férjével együtt élt.

Felebbzés folytán a válóper most a temesvári tábla elé került, amely az aradi törvényszék döntését megváltoztatta. A tábla ugyanis bebizonyítottak vette, hogy az asszony azért élt még egy héttel az urával, hogy amikor az egy izben elutazik, a butorait magával vihesse. Ennek folytán, — a körülmények tekintetbevételével — a tábla kimondotta a válást a férj hibájából.

Nagykágán a vonat elé vetette magát egy nagyváradi asszony

(Nagyvárad) A nagykágyai csendőrség szombatán délután telefonon jelentette a — nagyváradi ügyészségnek, hogy a vonat elgázolt egy asszonyt, akinek a fejét teljesen levágta.

A nála levő iratokból megállapították, hogy Major Józsefné nagyváradi asszony nyal azonos, aki a Téglavető uccán lakott. A csendőrség szerint öngyilkosság történt.

Ma nyílik meg az orvos-történelmi kongresszus Bukarestben

(Bukarest) A nemzetközi orvostörténelmi kongresszus holnap nyílik meg. A király elnökségével. Ma délután rendkívüli értekezletet tartanak a kongresszus tagjai.

Osszehívták a leszerelési konferencia elnökségét

Genfből jelentik. Henderson a leszerelési konferencia elnöke szeptember 21-re délután 11 órára összehívta Genfben a leszerelési konferencia elnökségét.

A legélénkebb kíváncsisággal várják a nemzetközi politikai körökben Németország magatartását. Felmerül ugyanis a fegyverkezési jegyzék után az ak kérdés, hogy küld-e Németország delegátusokat a leszerelési értekezletre. Az a meggyőződés alakult ki a vezető körökben, hogy Németország még fog jelenni a tanácskozásokon.

Terjessze

és olvassa Erdély Biharmegye és Nagyvárad legolcsóbb napilapját, az

ERDELYI MAGYARSÁGOT

Államtanácsban állapította meg a francia kormány a német fegyverkezési jegyzékre adandó választ

Hétfőn hozzák nyilvánosságra a választ

(Páris) A párisi angol nagykövet tegnap megjelent a külügyminisztériumban és tájékoztatta a külügyminisztert az angol kormány álláspontjáról a német fegyverkezési egyenlőség kérdésében.

Szombat délelőtt a francia kormány államtanácsot tartott Lebrun emőke elnökletével, amelyen megállapították a német jegyzékre adandó válasz végleges szövegét. A választ hétfőn hozzák nyilvánosságra. A saját értesülése szerint a válasz a következő pontokat tartalmazza:

1. A francia kormány hivatkozik a versaillesi békeszerződés 164-ik pontjára, —

amely kizárja, hogy Franciaország közvetlenül tárgyaljon Németországgal.

2. Franciaország ellentmondana a népszövetségi statútumoknak, ha külön tárgyalna.

3. Franciaország máris tett lépéseket a fegyverkezés csökkentésére.

4. Franciaország ellenzi a fegyverkezés fokozását.

5. Németországot emlékezteti a jegyzék azokra a szerződésekre, amelyeket aláírt.

6. Franciaország tiltakozik egyes német miniszterek háborúra uszító beszédei ellen.

Ezer főnyi hallgatóság jelenlétében nyílt meg a katolikus nagygyűlés Váradon

A nagygyűlést ma folytatják

Ezer főnyi résztvevő, három püspök: gróf Majláth Gusztáv erdélyi, Pacha Ágoston temesvári és Fiedler István szatmári — nagyváradi püspök jelenlétében nyílt meg tegnap Nagyváradon a katolikus nagygyűlés. A kormányt Stanciu kultuszminisztériumi vezérfelügyelő képviselte, a görög katolikus testvéregyház képviselőjében Miculas kanonok jelent meg.

Reggel a székesegyházban volt Veni Sancte. 11 óra után a Katolikus Körszűfőlést megtelt nagytermében nyitotta meg a nagygyűlést Betegh Miklós ny. főispán, az országos katolikus népszövetség elnöke. Különös örömmel látja, hogy a kormány reprezentánsa is jelen van, majd ismerteti a erdélyi katolikus Státusz és a Népszövetség történetét és küzdelmeit a IX. Pius pápa által megaurált katolikus akció jegyében.

Most nem a reformáció, hanem a hitelenség ellen kell küzdenünk — mondotta a szeretet és a béke fegyvereivel.

A tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után dr. Czifra Kálmán, a nagyváradi katolikus hívők nevében üdvözölte a kongresszust.

Stanciu inspektor a kormány nevében üdvözli a gyűlést. — Jó keresztény csak jó hazafi lehet — mondotta.

Fiedler nagyváradi püspök emelkedett ezután szólásra:

— Amikor a magyarnak kedves vendége van, azt mondja: Isten hozta. Én is ezzel a szép magyaros üdvözléssel köszöntöm Önöket a kereszt jegyében.

Betegh elnök indítványára a nagygyűlés hódoló táviratot intézett a pápához és Károly királyhoz.

Majd áttértek a napirendre.

Dr. Dobos Ferenc a Katolikus Népszövetség tíz évéről szóló érdekes jelentést olvasta fel. A jelentéshez Vencel József a főiskolás ifjúság, Láng György a földmives ifjúság és Bacsoni Géza, az iparos ifjúság nevében fejtették ki észrevételeiket.

— A trianoni békeszerződés után a katolikus kisebbségnek szervekednie kellett — mondotta többek között az előadó — hogy ellensúlyozza a beolvasztási folyamatot.

— A román állam sohasem kérte, hogy a kisebbség olvadjon bel a többségbe — szölt közbe románul Stanciu inspektor.

A közbeszólás nyomán néhány percig csend támadt, majd folytatták a napirendet.

Délben társasbéd volt, délután a szakosztályok tartottak gyűlést, este pedig a katolikus írók művészestélye folyt le a katolikus körben.

Két millió lejben állapították meg a konverziós összeg maximumát

A kormány nyilvánosságra hozta a módosító javaslatot

(Bukarest) A kormány tegnap végre — nyilvánosságra hozta a konverziós törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslatot, amelyet a külföldi szakértők meghallgatása után Mirto miniszter készített el.

Mirto kompromisszumos javaslatának az a vezérelve, hogy elsősorban meg kell állapítani az adósok fizetőképességét és

csak azokat az adósokat lehet a konverzió kedvezményében részesíteni, akik valóban nem tudnak fizetni.

A jogszerinti konverziót a javaslat 10 hektár földben állapítja meg. Azok az adósok, akiknek 10 hektárnál több földje van

csak abban az esetben részesülnek konverzióban, ha kifejezetten és bebizonyítottan földműveléssel foglalkoznak, és jövedelmük 50 százalékát földművelésből szerzik.

Hektáronként 20 ezer lej az adósságmaximum, amely a konverzió alá eshet. Kivételt képez azonban szőlő, gyümölcsstermő és árterület, amelyeknél a konverzió alá eső maximális összeget is, melyre egy személy — konverziót kérhet. Mirto javaslata szerint a konverzió alá eső összeg maximuma 2 millió lej, az azon felüli adósságokat meg kell fizetni.

A konverzió a javaslat szerint csupán az 1931 előtti adósságokra vonatkozik és ebben a szellemben állapítja meg a konverziós adósságok kamatját is.

Az 1931-es adósságok kamatát 10 százalékkal szállítják le, régebbi adósságoknál fokozatosan emelkedik a kamatleszállítás. Így például az 1927-es adósságoknál 50 százalékkal csökkentik a kamatot. A kamatre-

Szabadlábrahelyezett kommunisták

Augusztus elsején a nagyváradi sziguranca sok letartóztatást eszközölt. A kiadott jelentés szerint a sziguranca leleplezte a romániai kommunista párt egyik szárnyát, amelyet Fuchs András marosvásárhelyi munkásként megszervezni. Letartóztatott ezen kívül a sziguranca még néhány ifjumsunkást, akik a villamosmű közelében vörös zászlót tüztek ki egy villanypóznára.

A letartóztatott ifjumsunkások: Farkas, Fuchs, Steiner, Hirschler, Deutsch, Dávid Oszkár, Feldmann Lajos és Farkas Sándor. fogvatartásának ügye tegnap került a törvényszék elé, miután az első hónap vizsgálati fogság letelt. Az ügyész kérte a vizsgálati fogság meghosszabbítását, dr. Kertész Rezső és dr. Pelle György védők pedig a letartóztatottak szabadlábra helyezését kérték azzal az indokolással, hogy az ifjumsunkások akiket a rendőrségen súlyosan megvertek, nem követtek el a Marzescu törvénybe ütköző cselekményt.

Rövid tanácskozás után a törvényszék a nyolc letartóztatott ifjumsunkás szabadlábra helyezése mellett döntött.

Az ügyészség vezetője még nem nyilatkozott, hogy megfélebbezi-e a táblai vádtanácshoz a szabadlábra helyezést.

Szabadlábrahelyezték a halálautós színésznőt

(Budapest) Szilágyi Klára művésznőt, aki tegnap autójával halálra gázolta Winkler Lajos 74 éves magánzót és akit a rendőrség letartóztatott, Bubics Jenő vizsgálóbíró szabadlábra helyezett. A vizsgálóbíró végzése ellen az ügyészség felebbezést jelentett be.

Két millió lejben állapították meg a konverziós összeg maximumát

A kormány nyilvánosságra hozta a módosító javaslatot

(Bukarest) A kormány tegnap végre — nyilvánosságra hozta a konverziós törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslatot, amelyet a külföldi szakértők meghallgatása után Mirto miniszter készített el.

Mirto kompromisszumos javaslatának az a vezérelve, hogy elsősorban meg kell állapítani az adósok fizetőképességét és

csak azokat az adósokat lehet a konverzió kedvezményében részesíteni, akik valóban nem tudnak fizetni.

A jogszerinti konverziót a javaslat 10 hektár földben állapítja meg. Azok az adósok, akiknek 10 hektárnál több földje van

csak abban az esetben részesülnek konverzióban, ha kifejezetten és bebizonyítottan földműveléssel foglalkoznak, és jövedelmük 50 százalékát földművelésből szerzik.

Hektáronként 20 ezer lej az adósságmaximum, amely a konverzió alá eshet. Kivételt képez azonban szőlő, gyümölcsstermő és árterület, amelyeknél a konverzió alá eső maximális összeget is, melyre egy személy — konverziót kérhet. Mirto javaslata szerint a konverzió alá eső összeg maximuma 2 millió lej, az azon felüli adósságokat meg kell fizetni.

A konverzió a javaslat szerint csupán az 1931 előtti adósságokra vonatkozik és ebben a szellemben állapítja meg a konverziós adósságok kamatját is.

Az 1931-es adósságok kamatát 10 százalékkal szállítják le, régebbi adósságoknál fokozatosan emelkedik a kamatleszállítás. Így például az 1927-es adósságoknál 50 százalékkal csökkentik a kamatot. A kamatre-

Gyalog jött Magyarországból a katolikus kongresszusra és utközben meghalt egy öreg néni

(Nagyvárad) Megrendítő és tragikus módon halt meg tegnap délután 2 órakor a püspöki uti sorompó közelében egy 76 éves vallásos lelkületű öregasszony, aki két társ nőjével együtt a magyarországi Paraj községből indult el gyaloga nagyváradai katolikus közgyűlésre.

Özv. Csősz Józsefné 76 éves néni a meg rázó haláleset áldozata. ét női ismerőseivel határátlépés útján jött át özv. Csőszné Romániába és minden baj nélkül jutottak el egészen a püspöki sorompóig.

Mikor ideértek, az öregasszony arról panaszkodott, hogy nagyon meleg van. Arra kérte társnőit, hogy a közelben levő

árnyas helyen fektessék le, mert rosszul érzi magát. Alig pihent egy pár percig özv. Csőszné, hirtelen nagy sápadtság lepte el s elvesztette eszméletét. Az egyik társaságában levő asszony gyorsan segítségért sietett majd a közeli telefonállomásról értesítették a mentőket, akik hamar ki is robogtak az autóval.

Mire azonban megérkeztek, özv. Csősz Józsefné már halott volt.

Az öregasszonyt a hosszú gyaloglás megviselte, amihez hozzájárult még az erős meleg is és valószínűleg szívszélhűdés ölte meg.

Holttestét beszállították a hullaházba.

Még ma vért akarok inni — mondotta a tanuk szerint megöletése előtt a margittai vincellér. -- Szőnyi Antal gyilkosai a nagyváradai törvényszék előtt

Tegnap délelőtt tárgyalta a nagyváradai törvényszék Nesselrode-Sulutiú tanácsa a margittai vincellér Szőnyi Antal gyilkosainak, Osváth Károly és Osváth Györgynek ügyét.

Az ötgyermekes Szőnyi Antalt 5 lejért ölték meg az Osváth fiúk. A vincellér szállómunkára hívta el egy lakodalomból az ittas fiukat, akik kérték régebbi napszámberüket. Ebből veszekedés támadt, amelynek során a két fiú botokkal agyonverte a vincellért.

A tegnapi főtárgyalást nagy érdeklődés előzte meg. A vádat Poenariu-Bordea delegált ügyész látta el, a védelmet dr. Major Miklós képviselte.

A törvényszék először Osváth Györgyöt hallgatta ki. 19 éves. Vallomása szerint a gyilkosság elkövetése idején teljesen ittas

állapotban volt, Szőnyi támadta meg őket és ő csak védekezésül ütött.

Osváth Károly nem érzi magát bűnösnek. Öccse ütött, Szőnyi őt is megtámadta.

A bíróság ezután a tanukat hallgatta ki. Az áldozat özvegye, Szőnyiné volt az első tanu. — A gyilkosság elkövetéséről nem tud semmit.

Kadra László vincellér szerint Szőnyi nagyon szerette az itókát és *vérengző ember volt.*

Erdélyi Lajosné úgy vall, hogy hallotta, amint Szőnyi azt mondotta: „Még ma este vért iszok”.

Az utolsó szó jogán Osváth György is enyhe büntetést, Osváth Károly pedig felmentést kért, majd a törvényszék az ítélet kihirdetését

kedd délelőtt tíz órára halasztotta.

Ma végetér a nagyváradai cipészsztrajk

Az Aurora már megegyezett munkásaival

A sztrajkolómunkások tegnap délelőtt nagy számban jelentek meg a munkaügyi inspektorátuson, hogy a munkaadókkal felvegyék a tárgyalásokat.

Az Aurora cipőüzem igazgatósága és munkásai között megegyezés jött létre lasztott el s nem élt a szerződés értelmében veszi a munkát.

Ciofu inspektornak tegnap délután Dernára kellett utaznia és ezért a többi üzem munkásai békéltető tárgyalását ma, vasárnap reggel folytatja a munkaügyi inspektor és sreméltetőleg hétfőre minden üzemből létrejön a megegyezés és

megszűnik a nagyváradai cipész-sztrajk.

MOZI

Színház-mozgó heti műsora:

Vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 és 10 órakor: **AHOL A VOLGA FOLYIK.** Hatalmas orosz-tárgyú német hangos film Tolsztoj „Feltámadás” című művéből. John Boles és Lupe Velez főszereplőkkel.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: **AHOL A VOLGA FOLYIK.**

Hétfő: **AHOL A VOLGA FOLYIK.**

Jön Harold Lloyd: Lábak előnyben című filmje.

Fox Film műsora

a Filmpalace helyiségében

Vasárnap délután fél 4, fél 6, fél 8 és 10 órakor: **FERFIK NŐK NÉLKÜL.** Az első orosz rendszere alapján készült film. Fél Utolsó nap!

4 órakor olcsó helyárak. Előzőleg hirdó.

Hirdessen

az Erdélyi Magyarorságból

biztos sikere lesz

RADIOMŰSOR

VASARNAP:

BUKAREST. 10: Dumitrescu-zenekar. 11: Gramofon. 4: Marcu-zenekar: Könnyű és román zene. 6.40: Gramofon. 7: Operett.

BUDAPEST. 9: Hírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a budavári koronázási főtemplomból. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Utána: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel Berg Ottó. Közreműködik Budanovits Mária. 2: Gramofonhangverseny 3: Mezőgazdasági előadás. 3.45: Kurina Simi és cigányzenekarának zenéje. Közben 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés. 5: Hogy töltötte a nyarat? Zagon István felolvasása. 5.30: Szalonzenekari hangverseny. Vezényel Bertha István. 6.45: Fischer Annie zongorahangversenye. 7.15: Az Acélhang dalegyesület hangversenye. Vezényel Noseda Károly. 8: Sport- és löversenyeredmények. 8.20: Az operett fejlődése. XVIII. rész. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye Farkas Imre előadásával. Vezényel Nagypál Béla. Közreműködik: Moór Jula és Halmos János. Utána körülbelül 10.40: Időjelzés, sporteredmények. Majd: Az Ostende-kávéház szalon-, jazz- és cigányzenekarának zenéje. Vezényel Berend Endre. Közreműködik Kalmár Pál (ének).

HETFO:

BUKAREST. 11: Gramofon. 5.10: Rádiózenekar. 6.20: Gramofon. 9: Chausson-trió. 6.30: Előadás. 7.45: Éneknégyes. 8.15: Grecsáninov: Négyes. 8.45: Hírek.

BUDAPEST. 9.15: A Szervánszky szalon zenekar hangversenye. 12.05: A házikvinteli hangversenye. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: A régi jó Gvadányi. Lila Zsoldos Béné. Felolvassa Haraszthy Lajos. 5.30: Ora volonhangverseny. 6.45: Német nyelvoktatás. 7.15: Dr. Szilágyi Imre magyar kegyűstje Járóka Sándor cigányzenekarának kíséretével. 8.15: A magyar opera mesterei. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye Lányi Viktor előadásával. Karnagy Kékai Nándor. Közreműködik Báthy Anna és Szende Fele. Utána körülbelül 9.50: időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Majd: Lantos Jenő jazz zenekarának zenéje a Royal éteremből Vajda Károly énekszámával. 11: szikszai Horváth Lajos és cigányzenekarának zenéje a Spolarich kávéházból.

Apróhirdetések

INGYEN szállólakást gyermektelen napszamos vincellér párnak adok. Cim a kiadóban. 976

AGO munkásokat felveszek. Erdős, Str. Saguna 7. 975

FERTIGOLÓ nő felvétetik Nagyari, Testvéreknél, Aradi ut 23. 974

TANULÓLEÁNYOKAT fizetéssel felvesz Paula Schwartz, Parcul Traian No. 1. II. emelet 17. 960

GYAKORLOTT ragasztó állandó munkára felvétetik. Presto bőrüzlet, Kolozsvári ucca 1 szám. 959

FIATAL minden leány, ki a gyermeket szereti, jó bizonyítvánnyal felvétetik. London ucca 16, Millye, Czira teleppel szemben. 958

KIFUTO fiúk felvétetnek, ki fűszerüzletben volt előnyben. Millye, Széles ucca 26. 977

GÉPHIMZÓ leány, ki románul tud, felvétetik. Minerva kézimunka üzlet, Sas passage. 977

PARÁDÉS kocsis felvétetik. Jelentkezés délelőtt 10—11-ig Sas palota gondnokánál.

KERESEK azonnalra egy megbízható gyermektelen hetest, aki a tehenészethez is ért. Püspöki ut 28. 902

TANULÓFIU teljes ellátással, tanulóleány felvétetik, Manak női szabó Pável ucca 8 szám. 973

Felelős szerkesztő:

Dr Zoltán Jenő

PÁSZTOR-NYOMDA. ORADEA